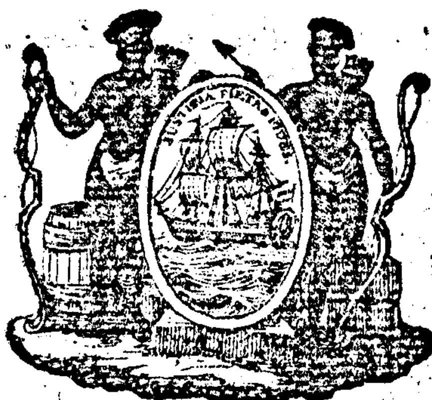
N°. 92. A°. 1839.

ZATURDAG, den 16den NOVEMBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 12 November 1839.*

Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal vernomen hebbende dat de *Geele Koorts* in de naburige Britsche Colonien zoude heerschen, heeft het noodig geoordeeld voorloopig maatregelen van voorzorg te nemen tot wering dier ziekte alhier; ten gevolge waarvan vaartuigen van *Demerarij* en *Berbice* alhier aankomende tot nader order aan eene *Quarantaine* van 12 dagen zullen onderworpen worden, alvorens tot de communicatie te worden toegelaten. Wordende hiervan namens Zijne Excellentie aan de belanghebbenden kennis gegeven, met aanbeveling om bij uitklaring uit die Colonien voor hier, zich van voldoende gezondheids-certificaten te voorzien.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 12 November 1839.*

Alzoo de navolgende personen zich bij requeste aan Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal hebben gewend met verzoek om *Brieven van Manumissie*, voor de navolgende Slaven, als:

1°. J. A. DE BYE, voor de Slavin *Martina;* hem in eigendom toebehoorende.

2°. JACQUES DE RANDAMIE qq., J. C. CAMERON, voor de Slavin *Coba* en haar Kind *William*, aankomende genoemden J. C. CAMERON.

3°. J. H. GILHUIJS; als beheerende den Boedel J. H. ROOSWIJK, voor den Slaaf *Joseph;* aankomende gemelden Boedel.

4°. Mr. H. C. FOCKE, als Straatvoogd over- en voor de Slavin *Matje* en hare dochter *Bettina;* en de Slavin *Jansje* en hare dochter *Martha;* afkomstig van wijlen de Weduwe M. TOMÉ geboren DE VREE.

Zoo is het, dat Zijne Excellentie goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, die vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen, zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

BURGERLIJKE STAND.

PARAMARIBO, *den 14 November 1839.*

Heden zijn in *ondertrouw* opgenomen:
JACOB MAGNUS STORCK met ANNA CHARLOTTE PLUNKETT.

E n

SALOMON MARCUS SAMSON met ANNA NATHAN LEVIJ; alle alhier woonachtig.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
T. M. SCHOTBORGH.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, 10 September.

Men berigt ons dat de benoeming van den kolonel Elout, als raad van Nederlandsch-Indie, onder toekenning van den rang van generaal majoor titulair, gepaard met het zoo spoedig opgekomen en reeds op handen zijnde vertrek van Zr. Ms. fregat Bellona, naar Java, in verband met de terugroeping van den gouverneur-generaal de Eerens staat; dat er geene kwestie van den luitenant generaal minister van binnenlandsche zaken, de Kock, is, wiens hooge jaren hem inderdaad niet geschikt maken om als gouverneur-generaal op te treden; dat de baron van Doorn van Westcapelle wegens familie-belangen ongenegen is deze hooge waardigheid te bekleeden en daarvoor zou hebben bedankt, en dat 'sKonings keuze alsnu bepaaldelijk op den graaf van Hogendorp zoude zijn gevallen, die zich als raad van Indie thans op Java bevindt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 September.

De telegrafische depeches uit Bayonne behelzen nopens het binnenkomen van Don Carlos in Frankrijk bijzonderheden, die ten bewijze strekken van de zorg, waarmede de Fransche autoriteiten, zelfs de geringste omstandigheden van den aftogt des pretendents hadden voorzien. Door Espartero tegen de uiterste grens aangedreven, bleef hem niets over dan binnen Frankrijk te vlugten. Eenige uren later ware hij gevangen genomen, terwijl hij op dit oogenblik waarschijnlijk reeds uit Bayonne naar Bourges is vertrokken, om de apartementen te bewonen, welke voor hem en zijn gezin in gereedheid zijn gebragt. Uit het geheel der tijdingen van de grenzen blijkt, dat een gedeelte der Navarresche bataljons om aan de vervolging van Espartero te ontkomen, in Frankrijk de wijk heeft genomen. De maatregelen van het Fransche kabinet zijn zoo goed gekozen, dat de ontwapening der vlugtende Carlisten zeer snel wordt bewerkstelligd en de wapenen aan den oppergeneraal der Christino troepen worden uitgeleverd. Wat het overschot der Navarresche bataljons betreft, die even als Cabrera eenen hopeloozen oorlog misschien nog eene wijl mogten willen voortzetten, tegen dezen zal Espartero eene toereikende krijgsmagt detacheren om hen met geweld te ontwapenen.

Het zoude onbillijk wezen indien men geene hulde deed aan de omzigtigheid en het beleid van den hertog Della Victoria, die aan zijn land de schitterendste diensten heeft bewezen. Het Spaansche gouvernement heeft zich dan ook gehaast om de Cortes in derzelver vergadering van 10 dezer eenen voorslag te doen tot het in naam der natie betuigen van dank aan den bevrijder van Spanje. De ministers willen bij die zitting tegenwoordig zijn en luisterrijke hulde doen aan de vaderlandsliefde van den hertog Della Victoria.

Uit de Spaansche dagbladen is het gemakkelijk te ontwaren, dat Cabrera nog niet afziet van het rekken des oorlogs. Zijne bevelvoerders verspreiden, even als hij, verwoesting, dood en brandstichting overal waar zij verschijnen; zulke ellendelingen verdienen dan ook niet om onder de algemeene amnestie te worden begrepen, welke het gouvernement voornemens is te verleenen aan de Carlisten, die tot hunnen pligt zijn wedergekeerd.

De Cortes zullen weldra, vermoedelijk onder voorzitting van den heer Zumalacarreguy, zittingen houden, die allerbelangrijkst zullen wezen. De Cortes zullen wetsontwerpen bediscussieren, nopens dankbetuiging aan Espartero, nopens het verleenen der feuros aan de Baskische provincien, nopens de amnestie en nopens de financiele maatregelen, die aan het werk der bevrediging van Spanje de kroon moeten opzetten.

De Oostersche aangelegenheden, die afleiding, welke zoo heilzaam voor de constitutionnele zaak in Spanje gewerkt heeft, door de Noordsche Mogendheden te noodzaken, de belangen van den pretendent te verwaarloozen om hunne eigene zaken te verzorgen; deze zaken houden de Europesche diplomatie gedurig bezig. Mehemed-Ali, minder hevig in zijne gemeenschap met Chosrew-pacha, maar nog altijd aandringende op hetgeen hij beweert hem door den vorigen Sultan vergund te zijn geworden, houdt nog altijd de Turksche vloot in handen. Zijn voornemen schijnt te zijn om zich daarvan niet dan in den uitersten nood te ontdoen. Wat hem misschien in dien tegenstand aanmoedigd, is dat hij slechts twee mogendheden (Frankrijk en Engeland) het initiatief in alle voorstellen en begonnen onderhandelingen ziet nemen. Hij hoopt nog altijd, dat eindelijk oneenigheid onder de Europesche diplomaten zal losbreken, en daarmede hoopt hij zijn voordeel te doen. Terwijl Frankrijk en Engeland met aandrang de Tursche vloot opeischen, weet men niet eens in welke wateren de gekombineerde zeemagt zal overwinteren, want men onderhandelt met den Divan nog altijd, wegens het binnen zeilen der Dardanellen.

— In het Engelsch dagblad *the Atlas* leest men het volgende:

»In het jaar 1773 werd te Kabala, in de nabijheid der puinhoopen van het oude Philippi, in Ejalet Rumili, (Macedonie) een gering beambte van de Turksche policy door den dood van de bitterste armoede bevrijd. Alles wat hij bezat was een vierjarige knaap dien hij hulpeloos en ontbloot in de wereld achterliet. Tot geluk voor het kind, was de Aga der plaats, een Turk, *Tussun* geheeten, zijn oom en daarenboven iemand van een edelen en meedogenden aard. Medelijdend nam hij den verlaten wees in zijn huis op, en gaf den knaap eene naar den toenmalige Turksche denkwijs, vrij goede opvoeding. De knaap leerde een paard bestieren en de karabijn behandelen; dat hij ook lezen en schrijven leerde, had hij te danken aan zijne aangeborene levendigheid van geest of aan een gunstig toeval. Deze verlatene wees is thans in de wereld bekend in den persoon van *Mehemed-Ali.*

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 9 September.

Gisteren avond zijn alhier brieven uit Zurich ontvangen, die het uitbarsten eener opschudding en het omver storten der regering in dat kanton melden. De gebeurtenis is te gewigtiger, daar de regering van Zurich thans tevens het hoofdbestuur van het Zwitsersch eedgenootschap vormt. De kiem tot deze soort van omwenteling bestond reeds sints lang; dezelve werd gelegd en uitgebreid door hen, die

door de zege der hervorming genoodzaakt waren geworden, van hunne patricische privilegien af te zien, en bij dit hun werk werden zij op het ijverigste ondersteund door de aanhangers van eene stipte naleving der op de leer van Zwinglius gegronde Helvetische geloofsbelijdenis, welke in de door het hervormingsbeginsel vastgestelde verlichte godsdienstige verdraagzaamheid eene bron van verderf voor hunne kerkelijke leer meenden te moeten zien. Men herinnert zich den droevigen stijd tusschen deze laatste partij, de regtgeloovigen en de regering van Zurich, toen deze den vrijdenker Strausz, den schrijver van het »Leven van Jezus" aan de Hoogeschool van Zurich beriep. Men weet dat destijds (en naauwelijks zijn eenige maanden sedert dien droevigen tijd verloopen,) eene opentlijke vete alleen voorkomen konde worden door de toegefelijkheid der Zuricher regering, die aan Prof. Strausz een pensioen toelegde, zelfs eer dezelve te Zurich nog verschenen was. Doch de strenggeloovige partij was daarmede nog niet te vreden; zij stelde alles in beweging ten einde de regering te doen vallen, welke zich aan het beroepen van dien man had schuldig gemaakt; er vormde zich eene centrale kommissie, welke om duidelijk aangeduid te worden, centrale geloofskommissie behoorde te heeten; deze bereidde allerwegen volksverzamelingen voor en vaardigde eene nadrukkelijke petitie (van 8 Maart dezes jaars) aan den grooten raad des kantons uit; waarin aangedrongen werd dat de leiding des staats en der scholen slechts aan zoodanige mannen zou worden toevertrouwd, van welke geen gevaar voor de belangen der landskerk te verwachten was. Daar deze petitie zonder het verwachte gevolg bleef, belegde de geloofskommissie nieuwe volksvergaderingen en dreef in dezelve andermaal besluiten door, door welke het zoo even aangeduide doel zou kunnen bereikt worden. De zaak nam eene zoo bedenkelijke wending, dat de regering van Zurich troepen naar de hoofdstad ontbood en maatregelen beraamde, welke door de geloofskommissie als schendingen der grondwet uitgelegd werden, doordien zij het houden van volksvergaderingen en het ontwerpen van petitiën moesten beletten. De geloofskommissie beriep nu eene algemeene vergadering van het souvereine volk op den 2den Sept. naar Cloten. Ongeveer 12.000 man, meestal landlieden, kwamen hier te zamen en zonden eene deputatie aan de regering om deze op te eischen, dadelijk de zoogenaamde ongrondwettige maatregelen te herroepen en de troepen te verwijderen. De regeringsraad meende aan die eischen geen gevolg te moeten geven, verklaarde de grondwettige regten der burgers ten allen tijde ongeschonden te zullen handhaven, en achtte deze verklaring toereikende te zijn tot geruststelling der opgewekte gemoederen. Intusschen verspreidde zich onder de te Cloten en in de omliggende plaatsen verzamelde menigte het gerucht, het de regeringsraad ook de troepen van andere kantons te hulp roepen en met geweld zijnen wil tegen de grondwettige regten des souvereinen volks doorzetten wilde. De centrale geloofskommissie verklaarde *snel* handelen hoogst noodzakelijk; den 6den September werd in de opgewekte gemeente storm geluid, ontelbare scharen van gewapend landvolk drongen Zurich binnen, het kwam tot een gevecht, de troepen werden na eenen korten, zwakken tegenstand verstrooid, de leden van den regeringsraad legden hunne posten neder, en de centrale kommissie benoemde eene nieuwe provisionele regering. Ziedaar in korte woorden de toedragt der zaak. Zal de strijd daarmede geëindigd zijn? Zal de landdag dit omverwerpen des landsbestuurs, door eene opentlijke opschudding des volks bewerkstelligd, en de door de geloofskommissie ingestelde regering erkennen? Met de meest gespannen verwachting ziet men de ontwikkeling van dit revolutie-drama te gemoet.

— In den nacht van 21 Augustus is een koerier door Frankfort naar Wisbaden gesneld met de treurmare, dat Z. D. de regerende hertog Willem van Nassau, die zich voor eenige weken naar de badplaats Kissingen had begeven, aldaar, ten gevolge van eene plotseling toegenomen verergering van zijnen gezondheidstoestand, is overleden. Deze tijding heeft hier eene algemeene droefenis te weeg gebragt, want niet slechts had Z. D. altijd de meest vriendnabuurlijke betrekkingen jegens Frankfort in acht genomen, maar ook bij zijn herhaald verblijf binnen onze muren door vriendelijkheid en hartelijkheid alle harten tot zich doen neigen. Ook in Nederland, met welks koninklijk huis de hooge overledene zoo naauw was verbonden, zal de tijding van den dood dezes braven vorsten gewis algemeene deelneming ontmoeten. Reeds in de laatste jaren merkte men bij den hertog Willem, ten gevolge eener ruggemerg-tering, eene langzame vermindering der fisieke krachten op. In het bad te Kissingen dacht hij ook dezen zomer verlichting van smart te zullen vinden; de dood ontrukte hem daar echter aan zijne onderdanen, voor welke hij steeds een zachtaardig en voor hunne welvaart ijverig zorgende regent is geweest. Z. D. was op den 14den Junij 1792 te Kirchheim Boland geboren. Hij volgde zijnen vader als vorst en mede-regent in het hetogdom Nassau den 9den Januarij 1816 op, en werd na den dood van den hertog Friedrich August (Usinger linie) uitsluitend beheerscher en hertog op den 24sten Maart. Met zijne tweede gemalin, Pauline, eene dochter van prins Paul van Wurtemberg, was hij op den 25sten Februarij 1829 in den echt getreden. Hij wordt in de regering opgevolgd door zijnen oudsten zoon, den erfprins Adolf, die op den 24sten Julij 1817 is geboren. Het lijk van den hertog Willem zal uit Kissingen naar Weilburg gevoerd en daar in het hertoglijke familiegraf bijgezet worden,

— In den loop van eene der eerstvolgende weken zal hier wederom eene zamenkomst plaats hebben van de verschillende leden der familie Rothschild. De baron James von Rotschild wordt binnen weinige dagen uit Kissingen verwacht, van waar alreeds de baron Salomon von Rothschild is aangekomen. Na een verblijf van eenige weken zal de baron James von Rothschild naar Parijs terugkeeren, gelijk ook de baron Salomon von Rothschild naar Weenen en de baron Carel von Rothschild met zijnen oudsten zoon naar Napels.

— Op den 24sten Junij 1840 zal in alle deelen van Duitschland het eeuwfeest van de uitvinding der boekdrukkunst, door den Maintzer Guttenberg, luisterlijk worden gevierd. Eergisteren heeft zich hier een kommitté gevormd, bestaande uit boekhandelars, boekdrukkers en lettergieters, hetwelk de feestviering binnen onze stad zal voorbereiden en besturen. Reeds heeft men vastgesteld, dat het feest op eene grootsche schaal, de heilrijke uitvinding waardig, zal worden gevierd, onder anderen door opentlijke optogten naar oud gebruik, plegtige godsdienst, tentoonstelling van drukpers voortbrengselen onzer stad, ontsluijering van het standbeeld van Göthe, volkfeesten, enz.

— Een onzer geachtste doctoren, die tevens een man van veel geest is, maakte onlangs de volgende apologie der geneeskunde: »De natuur kampt met de ziekte, en een blinde met eene knods, namelijk de arts, komt tusschen beide om den strijd te beslechten. Eerst poogt hij vrede te maken; als hem dit niet gelukt, zoo heft hij zijne knods op en slaat op goed geluk toe; treft hij de ziekte zoo verdrijft hij ze; treft hij de natuur, nu zoo verslaat hij de natuur.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 20 September.

Van Greenwich schrijft men, dat op de werf te Chattam eene stoomboot van aanzienlijke grootte voor het gouvernement gemaakt wordt, welke in den tijd van acht weken begonnen en voltooid zal zijn, en binnen eenige dagen van stapel zal loopen. Dit werk dient tot proef in hoe korten tijd men, in geval van nood, een schip kan maken. Het getal werklieden aan dezelve is, als het ware; legio, en zij werken van den vroegen morgen tot den laten avond, zoo digt bij elkander als bijen in eenen korf. 4,000 p. st. is er voor den arbeid bestemd, en wat er van overschiet, zal onder de werklieden worden verdeeld,

— De werkzaamheden aan den Tunnel onder den Teems worden ijverig voortgezet, en men is, aan den Middelsex oever, bereids tot op 15 voet van het lage watermerk gekomen. Sedert eenigen tijd werkt men vier voeten elke week af.

ADVERTENTIËN.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 12den dezer, het Schip *Clasina Adrianna*, Kapt. S. Nielsen, van Amsterdam, hebbende 62 dagen reis; Passagiers: de Heer H. Stroom met zijne Dochter Cornelia en de vrije Mullatin Clasina.

IN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 22sten Augustus, het Schip *Wilhelmina*, Kapt. J. N Klint. — Idem, het Schip *Harmonie*, Kapt. Boy Jansen. — Den 26sten, Z. M. Fregat van Oorlog *ALGIERS*, onder bevel van den Schout-bij-nacht J. P. Machielsen. — Allen van hier.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & C°.